

Kohtuasi T-120/04

Peróxidos Orgánicos, SA *versus* Euroopa Ühenduste Komisjon

Konkurents — Kartellikokkulepped — Orgaaniline peroksiid — Trahvid — EÜ artikkel 81 — Määrus (EMÜ) nr 2988/74 — Aegumine — Rikkumise kestus — Tõendamiskoormise jaotumine — Võrdne kohtlemine

Esimese Astme Kohtu otsus (kolmas koda), 16. november 2006 II - 4446

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Konkurents — Haldusmenetlus — Komisjoni pädevus*
(Nõukogu määrus nr 2988/74, artikli 1 lõige 1)
2. *Konkurents — Haldusmenetlus — Aegumine uurimismenetlustes — Tähtaja algus*
(Nõukogu määrus nr 2988/74, artikli 1 lõike 1 punkt b ja lõige 2 ning artikli 2 lõiked 1, 2 ja 3)
3. *Konkurents — Haldusmenetlus — Komisjoni otsus rikkumise tuvastamise kohta*
(EÜ artikkel 81, lõige 1)

4. *Konkurents — Kartellikokkulepped — Ettevõtja osalemine konkurentsivastases algatuses*
5. *Konkurents — Haldusmenetlus — Komisjoni otsus rikkumise tuvastamise kohta (Komisjoni teadaanne 96/C 207/04)*
6. *Konkurents — Trahvid — Ettevõtja individuaalsest käitumisest lähtuv hindamine (EÜ artikkel 81, lõige 1)*

1. Rikkumist tuvastav otsus ei kujuta endast sanktsiooni määruse nr 2988/74 konkurentsieeskirjades ettenähtud menetluste ja sundtäitmise rakendamise aegumistähtaegade kohta artikli 1 lõike 1 tähenduses ja seega ei kohaldata sellele sama sättega ette nähtud aegumist. Järelikult ei mõjuta komisjoni trahvide määramise õiguse aegumine tema tuletatud pädevust rikkumine tuvastada. Rikkumist tuvastava otsuse vastuvõtmise tuletatud pädevust saab pärast aegumistähtaaja möödumist teostada siiski vaid tingimusel, et komisjon tõendab õigus- tatud huvi olemasolu sellise otsuse tegemiseks.

nähtud menetluste ja sundtäitmise rakendamise aegumistähtaegade kohta artikli 1 lõike 1 punkti b ja lõike 2 alusel, siis jätkuvate ja korduvate rikkumiste puhul on komisjoni trahvide määramise õiguse aegumise eelduseks, et rikkumise lõppemise päevast oleks möödunud viis aastat. Nimetatud määruse artikli 2 lõike 1 alusel võib see aegumistähtaeg katkeda komisjoni mis tahes tegevuse — eelkõige kirjalike informatsiooninõuete esitamise — tagajärjel, mille eesmärk on rikkumise uurimine; see aegumistähtaaja kulgemine katkeb kuupäevast, mil nimetatud nõue on adressaadile teatavaks tehtud, ja selle tulemuseks on määruse artikli 2 lõike 3 kohaselt see, et alates sellest kuupäevast algab aegumistähtaaja kulgemine uuesti.

(vt punkt 18)

2. Mis puutub aegumisse määruse nr 2988/74 konkurentsieeskirjades ette-

Määruse nr 2988/74 artikli 2 lõike 1 teise lause kohane aegumistähtaaja kulgemise

katkemine, mille põhjustas kartellikokkuleppe allkõkkuleppes osalenud ettevõtjatele informatsiooninõude saatmine, kehtib vastavalt nimetatud määruse artikli 2 lõikele 2 ka teise sama allkõkkuleppe osaliseks oleva ettevõtja suhtes, vaatamata sellele, et ta ei olnud selle nõude adressaat.

asjaolusid, nii et võib mõistlikult tuvastada, et see rikkumine vältas katkematult kahe täpse kuupäeva vahel.

(vt punktid 46 ja 47)

3. See pool või ametiasutus, kes väidab, et konkurentsieeskirju on rikutud, peab esitama õiguslikult piisavad tõendid rikkumise koosseisu kuuluvate üksikasjade kohta, ning see ettevõtja, kes rikkumissüüdistuse puhul tugineb õiguskaitsevahendile, peab tõendama, et selle õiguskaitsevahendi kohaldamise tingimused on täidetud, nii et nimetatud võimuorgan peab kasutama teisi tõendeid.

EÜ artikli 81 lõike 1 kohaselt on rikkumise kestus rikkumise mõiste osa, mille tõendamiskoormis lasub esmalt komisjonil. Kohtupraktika nõuab, et kui puuduvad tõendid, mis otseselt tõendavad rikkumise kestust, siis esitab komisjon vähemalt tõendid, mis puudutavad ajaliselts piisavalt lähestikku asetleidnud

See, et asjaomane ettevõtja esitas aegumisel põhineva väite, mille osas lasub tõendamiskoormis põhimõtteliselt temal, ei sea kahtluse alla üldpõhimõtet, mille kohaselt komisjon peab tõendama kõik rikkumise koosseisu kuuluvad üksikasjad, sh kestuse, mis võivad mõjutada tema lõplikke järeldusi nimetatud rikkumise raskusest. Peale selle, et see väide ei puuduta rikkumise tuvastamist, on selge, et niisugusele väitele tuginemine eeldab tingimata seda, et rikkumise kestus ja lõppemise kuupäev oleksid tuvastatud. Kuid need asjaolud iseenesest ei saa õigustada sellega seonduva tõendamiskoormise üleminekut asjaomasele ettevõtjale. Ühelt poolt kujutab rikkumise kestus — mis tähendab, et on teada selle lõppemise kuupäev — endast ühte rikkumise peamistest üksikasjadest, mille tõendamiskoormis lasub komisjonil, sõltumata sellest, et nende üksikasjade

vaidlustamine on samuti aegumisel põhineva väite osa. Teiselt poolt õigustab seda järeldust asjaolu, et komisjoni menetluse aegumatus määruse nr 2988/74 (konkurentsieeskirjades ettenähtud menetluste ja sundtäitmise rakendamise aegumistähtaegade kohta) alusel on õiguskindluse põhimõttest tulenev objektiivne kriteerium, mida kinnitab nimetatud määruse preambuli teine põhjendus, ja seetõttu on see ka iga karistamisotsuse kehtivuse tingimus. Selle järgimine on komisjonile kohustuslik isegi siis, kui ettevõtja sellekohast väidet ei esita.

ja takistab selle avastamist, mistõttu võib seda vaikivat heakskiitu käsitleda passiivse osalemisena rikkumises.

(vt punkt 68)

Tuleb täpsustada, et see tõendamiskooramise jaotumine võib varieeruda määral, mil ühe poole esitatud faktilised asjaolud võivad kohustada teist poolt esitama selgitust või õigustust, ilma milleta võib järeldada, et tõend on esitatud.

(vt punktid 50–53)

4. See, kui ettevõtja ei avalda, et ta ei loe ennast seotuks konkurentsivastase algatusega, milles ta osales, või ei teavita sellest võimuorganeid, toob endaga kaasa rikkumise jätkamise julgustamise
5. Kuigi enamasti tuleb ebaseadusliku kartellikokkuleppe osaliste vabatahtlikesse tunnistustesse suhtuda teatud umbusaldusega, arvestades võimalust, et osalised püüavad vähendada oma osa rikkumises ja suurendada teiste osa, on siiski tõsi, et teatistes, mis käsitleb trahvide määramata jätmist või vähendamist kartellide puhul, ettenähtud menetluse loogikaga ei ole kooskõlas argument, mille kohaselt need tunnistused ei ole usaldusväärsed, kuna nad anti eesmärgiga saada kasu koostööteatise kohaldamisest ning nende tunnistuste andjatel oli sellega seoses kindel huvi teiste kartelliosaliste vastu tunnistada. Koostööteatise alusel trahvi vähendamise taotlemine iseenesest ei innusta

süüks pandud kartellikokkuleppe teiste osaliste kohta moonutatud tõendite esitamist. Pealegi võib igasugune katse komisjoni eksitada seada tegelikult kahtluse alla taotleja puhtsüdamlikkuse ja koostöö täielikkuse ning seetõttu seada ohtu võimaluse, et talle koostööteatist täielikult kohaldatakse.

(vt punkt 70)

6. Võrdse kohtlemise põhimõtte järgimisel tuleb teha seda kooskõlas legaalsuse põhimõttega, mille kohaselt ei saa keegi enda nõude toetuseks tugineda kellegi teise huvides toime pandud õigusvastasele teole. Võimalik teise ettevõtja, kes menetluses ei osale, suhtes toime pandud õigusvastasus ei saa sundida ühenduse kohut tuvastama, et tegemist on

diskrimineerimisega ja seetõttu ka õigusvastasusega ettevõtja suhtes, kes on talle lahendada antud menetluse pool. Selline lähenemine tähendaks põhimõtte „võrdne kohtlemine õigusvastasuse kaudu” kehtestamist ja viiks näiteks selleni, et komisjon oleks kohustatud eirama karistatava teo toime pannud ettevõtja karistamiseks tema valduses olevaid tõendeid vaid sel põhjusel, et teine ettevõtja, kes on juhuslikult sarnases olukorras, on õigusvastaselt niisugusest karistusest pääsenud. Pealegi kui üks ettevõtja on oma käitumisega EÜ artikli 81 lõiget 1 rikkunud, siis ei saa ta pääseda igasugusest karistusest põhjendusel, et teistele ettevõtjatele trahvi ei määratud, kui nende olukorra puhul ühenduse kohtu poole ei pöördutud.

(vt punkt 77)